

УДК 614.378:614.23/25

СВІТОГЛЯДНІ ОРІЄНТИРИ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

М. В. Вісьтак, Б. П. Громовик, Н. Д. Черкес, О. М. Маланчук

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

GUIDELINES OF WORLDVIEW EDUCATIONAL PROCESS IN A HIGHER EDUCATION INSTITUTION

M. V. Vistak, B. P. Hromovyk, N. D. Cherkes, O. M. Malanchuk

Lviv National Medical University by Danylo Halatsky

Проаналізовано сучасні підходи до формування світоглядних орієнтирів виховного процесу у вищому навчальному закладі на прикладі фармацевтичного факультету Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького. Наголос зроблено на вихованні у студента високих людських якостей, яке є таким потрібним, як і вивчення базових і профільних дисциплін та засвоєння ним необхідного обсягу теоретичних знань і практичних навичок.

The modern approaches to guidelines of worldview educational process in a Higher Education Institution on the example of Pharmacy Faculty of Danylo Halatsky Lviv National Medical University have been analyzed in this article. Emphasis is on education in the student a high human qualities, which are so necessary as the study of basic and specialized subjects and getting of the required theoretical knowledge and practical skills.

Вступ. Процес формування майбутнього спеціаліста у вищому навчальному закладі медичного профілю неможливий без закладання стійких підвалин його світогляду. Людина, яка за напрямком своєї професійної діяльності покликана чинити добро, не може не мати чітких принципів, сталих поглядів та переконань. Саме глибина переконань лікаря чи провізора, багатство його внутрішнього світу, наявність життєвих цінностей і визначає характер його професійної діяльності, особливості особистісного впливу на пацієнта та членів його родини, окреслює напрямки та мотиви поведінки, як на робочому місці, так і в соціумі загалом.

Основна частина. Для формування світогляду майбутнього медика і провізора велике значення має виховання у студента високих людських якостей, яке є таким потрібним, як і вивчення базових і профільних дисциплін та засвоєння ним необхідного обсягу теоретичних знань і практичних навичок [1].

Виховний процес – це складна система напрямків та методик роботи зі студентом, які всі разом і кожен зокрема націлені на єдину мету – створити такі світоглядні орієнтири, які провадили б його впродовж усього життя, допомагаючи у найскладніших суспільно-політичних обставинах зберігати почуття власної національної гідності із чітким розумінням

першочергових та далекосяжних потреб держави. Загалом це називається активною, національно виваженою життєвою позицією. Її неможливо виробити ні за день, ні за рік. Щоденна клопітка праця, часом зовні непомітна боротьба за сучасну високоінтелектуальну особистість студента насправді ведеться в аудиторіях при викладанні дисциплін історико-культурологічного, українознавчого та філологічного гуманітарного блоку, які вже самі по собі мають виховний характер. Під час особистих паритетно-толерантних контактів викладача і студента визріває їх творча взаємно-виважена співпраця шляхом подання викладачем позитивно-дієвого прикладу з умінням передати студентові не лише загальнотеоретичні знання, але й чисто людський життєвий досвід. Важливе значення має інститут кураторства, завдяки якому проводяться в групах тематичні бесіди, диспути, проблемні тренінгові заняття виховного характеру, ознайомчі та інформаційно-зорієнтовані екскурсії по місту чи до музеїв, колективне відвідування концертів, змінних та постійних виставок, перегляд театральних вистав із наступним їх обговоренням, проведення відкритих обговорень наболілих суспільно-політичних питань сучасності тощо [2].

У цьому далеко неповному реєстрі світоглядних заходів, які проводяться на фармацевтичному факуль-

теті Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (ЛНМУ), значне місце займають широкомасштабні масові заходи. Вони дозволяють не тільки залучити до їх підготовки велику кількість студентів з різних курсів та спеціальностей, але й дають можливість самим студентам самостійно оцінити власний, творчо-особистісний потенціал, якнайповніше розкрити свої внутрішні інтелектуальні прагнення і таланти. Організаційний, методико-навчальний та активно-світоглядний спектр таких заходів досить широкий: від факультетських творчих конкурсів та фестивалів (наприклад, щорічний фестиваль “Т. Г. Шевченко і сучасність”, конкурс студентської творчості “Алло, талант?”, “Весна медика”, “Весна фармацевта”, чи “Містер-фармацевт” та “Міс-фармація”, інтелект-шоу “КВД” (“Клуб веселих дотепників”) – до загальноуніверситетських вечорів, театралізованих дійств та персональних авторських програм (наприклад, вечір студентської поезії “Танго осіннього листу”, музично-драматична композиція “Толос принишклої тиші”, театралізовані ювілейні вечори “Маркіянове слово” (до ювілею М. Шашкевича), “Обпалений Чорнобилем” (реквієм пам’яті письменника Віталія Мікульського), “Його неспокій простору шукав” (про львівського прозаїка Павла Федюка), “Любив він море й сині гори” (за мотивами творчості Володимира Івасюка), “Поезія у білому халаті” (вечір-огляд творчості поетів-лікарів), а також багато інших, не менш вагомих програм.

Найкраще втілилася світоглядна позиція всього виховного процесу ЛНМУ в організації ювілейних Шевченкових фестин: “Т. Шевченко і біль України: 200-літтю Пророка і пам’яті незабутньої Небесної сотні присвячується”, – проголошували саморобні студентські афіші. Цілісна літературно-музична програма стала об’єднуючим фактором для різних поколінь: не залишилось байдужих ні серед студентської молоді, ні серед професорсько-викладацького складу. Саме така цілісність і потрібна для об’єднання всієї української нації на базі єдиних загальнодержавних ідеалів [3]. У хвилини, коли в унісон співаються

невмирущі слова духовного гімну України Шевченкового “Заповіту”, – народжується і утверджується в людських серцях те почуття, яке іменується патріотизмом. Із ювілейною майданівсько-шевченківською програмою студенти університету виступали у стінах Національної спілки письменників України та Асоціації українських письменників, в лікарні швидкої медичної допомоги, Львівській обласній клінічній лікарні, у сиротинцях, бібліотеках та школах Львова, виїжджали до м. Миколаєва та Стрия, працювали під відкритим небом Яворівського полігону перед добровольцями народного ополчення – і всюди їх щира гра викликала не тільки овації, але і сльозу розчулення.

Загалом варто зазначити, що усі масові заходи, що відбуваються в актовій залі ЛНМУ, позначені високою світоглядною українознавчою позицією: вечір “Мадонна з материнськими очима”, присвячений Дню Матері; традиційна урочиста арт-академія: “Цим словом я молюсь і плачу” (до Міжнародного дня рідної мови); благодійні ранки “Іде Святий Миколай”. Студенти-волонтери із “Майстерні Св. Миколая” проводять щорічну акцію “Немає нічиїх дітей”, у результаті якої кожна дитина-сирота отримує імпровізований подарунок із добрих рук, передягнених у костюми ангелів-студентів. І вже справді, наче з уст ангелів-охоронців, щиро і натхненно виводяться студентами Великодні гаївки та гаїлки, у “Шевченківському гаю” – музеї Львова.

Висновки. Жодна добра справа не може вважатися справді доброю, якщо її здійснення не диктується велінням серця. Жоден лікар чи провізор не зможе стати справжнім спеціалістом, якщо він не керуватиметься високою заповіддю власного серця: “Твори добро!”. І жодний виховний захід не буде наповнений справжньою сутністю, якщо не матиме перед собою загальнолюдських і національно-усвідомлених світоглядних цілей. Тільки маючи високі орієнтири, можна виховати особистість, небайдужу і працюовиту, високодуховну і гармонійну, здатну до самоаналізу і вдосконалення, – першокласного спеціаліста і справжню Людину.

Література

1. Белова Л. О. Виховна система ВНЗ, питання теорії та практики / Л. О. Белова. – Видавництво НУН, 2004. – 263 с.
2. Выготский Л. С. Педагогическая психология / Л. С. Выготский. – М.: Педагогика, 1991. – 480 с.

3. Тюріна Т. Г. Шляхи духовного формування особистості. Книга для педагогів, психологів, філософів / Т. Г. Тюріна. – Львів: СПОЛЮМ, 2007. – 106 с.

Отримано 24.04.14